Europeiska unionens
officiella tidning

SV
C-serien

C/2025/2773

20.5.2025

KOMMISSIONENS YTTRANDE

av den 4 april 2025

om stadgar och arbetsordning, inbegripet regler för samråd med intressenter, samt medlemsförteckning för det europeiska nätverket av systemansvariga för vätgasnät

(Endast den engelska texten är giltig)

(C/2025/2773)

I. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

I artikel 57.10 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1789 ([1]) föreskrivs att Europeiska kommissionen ska avge ett yttrande till det europeiska nätverket av systemansvariga för vätgasnät om dess utkast till stadgar, arbetsordning och medlemsförteckning.

Det europeiska nätverket av systemansvariga för vätgasnät (ENNOH) lämnade den 30 augusti 2024 in sina stadgar, sin arbetsordning, inbegripet regler för samråd med intressenter, och sin medlemsförteckning till Europeiska kommissionen och byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (*Acer*).

Acer antog den 18 december 2024 ett yttrande om stadgarna, arbetsordningen, inbegripet reglerna för samråd med intressenter, och medlemsförteckningen, med beaktande av resultatet av ett offentligt samråd och överlämnade yttrandet till kommissionen den 19 december (*Acers yttrande* ([2])).

Med beaktande av Acers yttrande av den 18 december 2024 avger kommissionen härmed följande yttrande om ENNOH:s medlemsförteckning, stadgar och arbetsordning.

II. BEDÖMNING

II.1. Syfte och verksamhet – artikel 4 i stadgarna

II. 1.1 *Innehåll*

I artikel 57 i förordning (EU) 2024/1789 definieras ENNOH:s mål, inbegripet klimatrelaterade mål (artikel 57.6). Samtidigt definieras i artikel 4.1 i stadgarna ENNOH:s syfte som återspeglar ordalydelsen i artikel 57.1 i förordning (EU) 2024/1789 men utelämnar skyldigheten att stödja klimatmål.

II. 1.2 *Acers yttrande*

Acer noterar att utelämnandet av de klimatrelaterade målen från stadgarna är en inkonsekvens med förordning (EU) 2024/1789 som oavsiktligt kan begränsa ENNOH:s verksamhetsområde. Intressenter i Acers offentliga samråd betonade också behovet av att anpassa ENNOH:s syfte och verksamhet till EU:s mål för utfasning av fossila bränslen och för hållbarhet, inklusive att betona prioriteringen av förnybar vätgas och dess användning i sektorer där det är svårt att fasa ut fossila bränslen. Acer rekommenderar därför att dessa mål uttryckligen läggs till ENNOH:s syfte enligt artikel 4.1 i stadgarna.

II.1.3 *Kommissionens yttrande*

I artikel 3 i förordning (EU) 2024/1789 fastställs tydliga principer för organisationen av vätgasmarknaderna, inklusive klimatrelaterade mål (marknadens funktion och nätplaneringen ska t.ex. prioritera vätgasanvändning i sektorer där det är svårt att fasa ut fossila bränslen och underlätta uppnåendet av unionens klimat- och energimål).

Sammanfattningsvis anser kommissionen att artikel 4 i stadgarna bör ändras så att bestämmelserna omfattar klimatrelaterade mål.

([1]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1789 av den 13 juni 2024 om de inre marknaderna för förnybar gas, naturgas och vätgas, om ändring av förordningarna (EU) nr 1227/2011, (EU) 2017/1938, (EU) 2019/942 och (EU) 2022/869 samt beslut (EU) 2017/684, och om upphävande av förordning (EG) nr 715/2009 (EUT L, 2024/1789, 15.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1789/oj).

([2]) Yttrande nr 10/2024 från Europeiska unionens byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter av den 19 december 2024 om ENNOH:s stadgeenliga dokument, ACER Opinion No 10/2024 on ENNOH's statutory documents.

II.2. **Sammanslutningens medlemmar – artiklarna 6 och 7 i stadgarna och artikel 2 i arbetsordningen**

II. 2.1 *Innehåll*

I artikel 57 i förordning (EU) 2024/1789 fastställs att ENNOH ska bestå av operatörer av överföringsnät för vätgas som har certifierats i enlighet med artikel 71 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1788 ([3]). Genom lagstiftningen införs även övergångsbestämmelser som tar hänsyn till att den framväxande vätgasmarknaden är i sin linda. Närmare bestämt fastställs en övergångsperiod genom att det i artikel 57.3 anges att operatörer av överföringsnät för vätgas är berättigade att bli medlemmar av ENNOH redan när tillsynsmyndigheten inleder certifieringsförfarandet. Detta medlemskap är villkorat av att de

senare certifieras i enlighet med artikel 14 i förordning (EU) 2024/1789 och artikel 71 i direktiv (EU) 2024/1788 inom 24 månader från det att de blir medlemmar av ENNOH,

åtminstone utvecklar infrastrukturprojekt för vätgas med ett slutligt investeringsbeslut inom fyra år från det att de blir medlemmar av ENNOH.

Genom artikel 7 i utkastet till stadgar utvidgas emellertid behörighetskriterierna utöver vad som anges i lagstiftningen genom att en ytterligare kategori av *stiftande medlemmar* skapas och genom att ange att sammanslutningen har upprättats av de stiftande medlemmarna. Vidare anges i artikel 2.3 i utkastet till arbetsordning att för stiftande medlemmar ska certifieringsförfarandet anses ha inletts när den stiftande medlemmen lämnar in en kopia av en begäran om att tillsynsmyndigheten ska inleda certifieringsförfarandet.

Medlemsstaterna ska införliva direktiv (EU) 2024/1788, inbegripet artikel 71 om certifiering, i nationell lagstiftning inom en period på två år som löper ut den 5 augusti 2026. Detta inbegriper även att införa nationell lagstiftning som ger tillsynsmyndigheterna de befogenheter som krävs för att genomföra certifieringsförfarandet.

II. 2.2 *Acers yttrande*

Acer tar upp tre huvudfrågor om medlemskapet i ENNOH.

För det första noterar Acer att det i artikel 57.3 i förordning (EU) 2024/1789 tydligt föreskrivs att ENNOH ska bestå av operatörer av överföringsnät för vätgas som har certifierats i enlighet med artikel 71 i direktiv (EU) 2024/1788. Detta certifieringskrav anges i utkasten till stadgeenliga dokument. För att undvika oklarheter rekommenderar Acer dock att artikel 6.1 i stadgarna formuleras på ett tydligare sätt genom att uttryckligen ange att medlemmar i ENNOH ska vara certifierade i enlighet med artikel 71 i direktiv (EU) 2024/1788. Acer rekommenderar också att det klargörs i de stadgeenliga dokumenten att en operatör av överföringsnät för vätgas som är undantagen från artikel 68 i direktiv (EU) 2024/1788 avseende kraven på åtskillnad, genom undantag från artikel 57.3 i förordning (EU) 2024/1789, också är berättigad att bli medlem i ENNOH, med förbehåll för de villkor som anges i artikel 57.4 i förordningen.

För det andra noterar Acer att ett godkännande av stiftande medlemmar som medlemmar i ENNOH – utan att det formella certifieringsförfarandet enligt artikel 57 i förordning (EU) 2024/1789 har inletts, men baserat på en begäran från det företag som ska certifieras till den nationella tillsynsmyndigheten enligt nationell lagstiftning – skulle undergräva den rättsliga grunden för ENNOH:s inrättande och väcka tvivel om legitimiteten i dess resultat. Detta kan leda till utmaningar när det gäller trovärdigheten och acceptansen för ENNOH:s arbete, eftersom intressenter kan ifrågasätta om sammanslutningens etablering överhuvudtaget var laglig.

Acer noterar vidare att det förfarande som föreslås i stadgarna och arbetsordningen till stor del beror på hur tillsynsmyndigheten svarar på begäran om att inleda certifieringsförfarandet. Eftersom tillsynsmyndigheten kanske ännu inte har rättslig behörighet att behandla sådana begäranden innan direktivet har införlivats i nationell lagstiftning, är det sannolikt att dessa begäranden skulle anses otillåtliga.

Acer pekar också på risken att stiftande medlemmar kan förlora sitt medlemskap om de ännu inte har blivit certifierade inom en period av två år efter att de blivit medlemmar i ENNOH. Enligt Acers uppfattning är denna risk inte obetydlig, med tanke på att medlemsstaterna har fram till den 5 augusti 2026 på sig att införliva direktivet. Detta tillvägagångssätt riskerar också att bara skjuta upp problemen med att få ENNOH att börja fungera effektivt och smidigt till augusti 2026.

([3]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1788 av den 13 juni 2024 om gemensamma regler för de inre marknaderna för förnybar gas, naturgas och vätgas, om ändring av direktiv (EU) 2023/1791 och om upphävande av direktiv 2009/73/EG (EUT L, 2024/1788, 15.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj).

Acer presenterar därför en alternativ och pragmatisk strategi, som består av ett delvis men snabbt införlivande av direktivet i medlemsstaterna, med fokus på nationella bestämmelser som saknas avseende certifiering av operatörer av överföringsnät för vätgas. Samtidigt som det skulle undanröja de ovannämnda rättsliga farhågorna, förstår Acer dock att initiativet för en sådan lösning inte ligger hos ENNOH och dess medlemmar.

Acer medger att skillnaden i tidpunkt mellan kraven för att inrätta ENNOH och införlivandet av direktiv (EU) 2024/1788 på nationell nivå har skapat en betydande utmaning för ENNOH:s möjligheter att fungera effektivt under denna inledande period. Enligt Acer tar utkasten till stadgeenliga dokument upp detta problem genom att erbjuda en praktisk lösning för att stödja inrättandet av ENNOH i tid, utan att begränsas av den tvåårsperiod som medlemsstaterna får för att införliva direktivets certifieringsbestämmelser i nationell lagstiftning.

För det tredje identifierar Acer också risken för att införlivandet av direktivet kan ske i olika takt i medlemsstaterna, vilket kan leda till en ojämn regional representation av operatörer inom ENNOH i inledningsskedet, som i sin tur kan äventyra den representativa karaktären i ENNOH:s arbetsmetoder som EU:s lagstiftaren avsett ([4]).

Acer rekommenderar därför att ENNOH:s medlemmar minskar denna risk om den uppstår genom att i möjligaste mån ta kontakt med potentiella medlemmar som ännu inte kan gå med men som förväntas göra det i framtiden. Detta skulle enligt Acer bäst uppnås genom att proaktivt involvera potentiella medlemmar i utarbetandet av ENNOH:s ursprungliga resultat och med beaktande av alla relevanta vätgasintressen. Acer tillägger att sådant samarbete inte skulle omfattas av bestämmelserna i de stadgeenliga dokumenten.

II.2.3 *Kommissionens yttrande*

Kommissionen har flera synpunkter på artiklarna 6 och 7 i utkastet till stadgar och artikel 2 i utkastet till arbetsordning.

För det första föreskrivs det tydligt i artikel 57.3 i förordning (EU) 2024/1789 att ENNOH ska bestå av operatörer av överföringsnät för vätgas som har certifierats i enlighet med artikel 71 i direktiv (EU) 2024/1788. Kommissionen håller med Acer om att det saknas en tydlig hänvisning till certifieringen av operatörer av överföringsnät för vätgas i de stadgeenliga dokumenten.

För att ta itu med detta problem rekommenderar kommissionen följande:

— Att använda en tydligare formulering genom att uttryckligen ange i artikel 6.1 i stadgarna att medlemmar i ENNOH ska vara certifierade i enlighet med artikel 71 i direktiv (EU) 2024/1788.

— Att i de stadgeenliga dokumenten klargöra att en operatör av överföringsnät för vätgas som är undantagen från artikel 68 i direktiv (EU) 2024/1788 avseende kraven på åtskillnad, genom undantag från artikel 57.3 i förordning (EU) 2024/1789, också är berättigad att bli medlem i ENNOH, med förbehåll för de villkor som anges i artikel 57.4 i förordningen.

För det andra erkänner kommissionen att det är en utmaning för ENNOH att fungera effektivt i inledningsfasen på grund av skillnaden i tidpunkt mellan kraven för att inrätta ENNOH och införlivandet av direktiv (EU) 2024/1788 på nationell nivå Införlivandet är en förutsättning för att tillsynsmyndigheterna i medlemsstaterna ska kunna inleda och fortsätta certifieringen av operatörer av överföringsnät för vätgas.

Samtidigt anser kommissionen att bestämmelserna i artiklarna 6 och 7 i utkastet till stadgar och artikel 2 i utkastet till arbetsordning skiljer sig bestämmelserna i artikel 57 i förordning (EU) 2024/1789, där det tydligt beskrivs de krav som operatörerna av överföringsnät för vätgas måste uppfylla för att vara berättigade till medlemskap i ENNOH. Syftet med utkasten till stadgeenliga dokument är att göra det möjligt för stiftande medlemmar, dvs. företag som för närvarande verkar som systemansvariga för överföringssystem för gas i medlemsstaterna, att bli medlemmar i ENNOH utan att uppfylla kraven i artikel 57 i förordning (EU) 2024/1789.

Kommissionen håller med Acer om att ett delvis och snabbt införlivande av direktivet med fokus på bestämmelserna om åtskillnad och certifiering av operatörer av överföringssystem för vätgas skulle erbjuda en alternativ lösning. Kommissionen noterar dock att initiativet till en sådan lösning inte ligger hos de företag som inrättar ENNOH utan hos medlemsstaterna.

Mot bakgrund av ovanstående anser kommissionen att utkastet till stadgar, utkastet till arbetsordning och utkastet till medlemsförteckning måste ändras för att säkerställa att alla medlemmar i ENNOH uppfyller urvalskriterierna, dvs. att de är certifierade eller har inlett certifieringsförfarandet, i enlighet med artikel 57 i förordning (EU) 2024/1789.

([4]) Se skäl 78 till förordning (EU) 2024/1789.

För det tredje håller kommissionen med Acer om att införlivandet av direktivet kan ske i olika takt i medlemsstaterna, vilket kan leda till en ojämn regional representation av operatörer inom ENNOH i inledningsskedet, som i sin tur kan äventyra den representativa karaktären i ENNOH:s arbetsmetoder som anges i skäl 78 i förordning (EU) 2024/1789.

Kommissionen rekommenderar ENNOH att i möjligaste mån samarbeta med de operatörer av överföringssystem för vätgas som är potentiella medlemmar och förväntas ansluta sig till ENNOH inom en snar framtid. Eftersom ett sådant samarbete inte skulle omfattas av bestämmelserna i de stadgeenliga dokumenten kräver detta inga ändringar av utkastet till stadgar eller utkastet till arbetsordning. Samtidigt bör ENNOH agera oberoende och tillhandahålla den transparens som krävs för att möjliggöra en kostnadseffektiv utveckling och drift av EU:s framtida rörledningsnät för vätgas.

Kommissionen noterar att medlemsstaterna enligt artikel 57.5 i förordning (EU) 2024/1789 har möjlighet att nominera en enhet till associerad partner inom ENNOH. Detta underlättar det formella införlivandet av potentiella medlemmar i utarbetandet av ENNOH:s inledande resultat genom att ge dem en väldefinierad och strukturerad roll tills de har certifierats som operatörer av överföringssystem för vätgas.

II.3. **Tillägg av nya medlemmar och överföring av medlemskap – artiklarna 7 och 8 i stadgarna**

II. 3.1 *Innehåll*

I artikel 7 i utkastet till stadgar anges att ENNOH:s medlemsmöte beslutar om att godkänna nya medlemmar. Dessutom har medlemsmötet rätt att avslå en ansökan om medlemskap, förutsatt att beslutet är motiverat, men det behöver inte ange några kriterier för att avslå en ansökan.

På samma sätt ger artikel 8 i utkastet till stadgar medlemsmötet mandat att besluta om en begäran om överföring av medlemskap till en enhet som uppfyller ENNOH:s medlemskriterier. Medlemsmötet ska fatta ett sådant beslut på grundval av en rekommendation från ENNOH:s styrelse. I stadgarna anges dock inga kriterier för ett sådant beslut.

II. 3.2 *Acers yttrande*

Acer uttrycker oro över de befogenheter att göra skönsmässiga bedömningar som ENNOH:s medlemsmöte ges när det gäller att godkänna nya medlemmar eller besluta om överföring av medlemskap, särskilt möjligheten att avvisa en operatör av överföringssystem för vätgas i EU av andra skäl än att operatören inte uppfyller de kriterier för medlemskap som anges i artikel 57 i förordning (EU) 2024/1789.

Acer anser att detta kan strida mot artikel 57.1 i förordningen, enligt vilken alla operatörer av överföringssystem för vätgas har i uppdrag att samarbeta på unionsnivå genom ENNOH, vilket missgynnar nya medlemmar jämfört med stiftande medlemmar.

Acer rekommenderar därför att medlemsmötets beslut om godkännande av nya medlemmar och om överföringar av medlemskap begränsas till att kontrollera att de sökande är operatörer av överföringssystem för vätgas i EU i den mening som avses i direktivet och att de har inlett certifieringsförfarandet i en medlemsstat. Om dessa villkor är uppfyllda bör medlemsmötet godkänna de nya medlemmarna eller tillåta överföringar utan ytterligare utrymme för skönsmässig bedömning.

II.3.3 *Kommissionens yttrande*

Kommissionen håller med Acer om att det kan hindra operatörer av överföringssystem för vätgas i EU från att fullgöra skyldigheten enligt artikel 57.1 i förordning (EU) 2024/1789 att samarbeta på unionsnivå genom ENNOH om ENNOH:s medlemsmöte ges befogenhet att besluta om medlemsansökningar och överföringar av medlemskap.

Kommissionen rekommenderar därför att artiklarna 7 och 8 i utkastet till stadgar ändras för att begränsa rollen för ENNOH:s medlemsmöte när det gäller att godkänna nya medlemmar och göra överföringar av medlemskap till att kontrollera om medlemskapskriterierna i artikel 57 i förordning (EU) 2024/1789 är uppfyllda.

II.4. **Observatörer – artikel 14 i stadgarna**

II. 4.1 *Innehåll*

I artikel 14 i utkastet till stadgar anges att ENNOH får ha observatörer. Observatörsstatus kan beviljas en operatör av överföringssystem för vätgas i EU som har beviljats undantag från vissa krav i direktiv (EU) 2024/1788 av sin medlemsstat och enheter som verkar som operatörer av överföringssystem för vätgas i länder utanför EU som är parter i antingen fördraget om upprättande av en energigemenskap eller konventionen angående upprättandet av Europeiska frihandelssammanslutningen (Efta).

Observatörer kan delta i ENNOH:s verksamhet, med vissa begränsningar. Enligt artikel 14.3 i utkastet till stadgar får de delta i medlemsmöten, dock utan rösträtt, och i ENNOH:s arbetsgrupper, i den utsträckning som beviljats av styrelsen.

II. 4.2 *Acers yttrande*

Acer ser ett värde i att ge observatörsstatus till enheter från länder som har samarbetsavtal med EU, särskilt från de länder som redan har införlivat eller håller på att införliva det tredje energipaketet, eftersom dessa länder sannolikt också kommer att införliva EU:s nya rättsliga ram för vätgas i framtiden. Av samma skäl anser Acer dock att länder som varken tillämpar eller planerar att anta och tillämpa EU:s relevanta energilagstiftning inte bör tillåtas att delta i ENNOH:s verksamhet eller bidra till dess resultat genom observatörer. Acer tillägger att ENNOH får ingå bilaterala avtal för att samarbeta med nätoperatörer från tredjeländer, i enlighet med artikel 26 i utkastet till arbetsordning. Dessa avtal möjliggör utbyte av nödvändig information och samordning av åtgärder, utan att tillgång ges till ENNOH:s interna strukturer.

Acer rekommenderar att observatörsstatus begränsas till företag som verkar som operatörer av överföringssystem för vätgas från tredjeländer som är parter i antingen fördraget om upprättande av en energigemenskap eller avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).

II.4.3 *Kommissionens yttrande*

ENNOH kommer att ha särskilda uppgifter enligt förordning (EU) 2024/1789. Följaktligen bör endast intressenter, däribland operatörer av vätgasnät, från tredjeländer som tillämpar EU-lagstiftning vara berättigade att delta i utförandet av dessa uppgifter, även som observatörer. Kommissionen instämmer med Acer och uppmanar till en ändring av utkastet till stadgar för att begränsa observatörsstatus till företag som verkar som operatörer av överföringssystem för vätgas från tredjeländer som är parter i antingen fördraget om upprättande av en energigemenskap eller avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).

Kommissionen rekommenderar vidare att bestämmelserna för observatörers deltagande i ENNOH:s medlemsmöten, styrelse och arbetsstrukturer (t.ex. arbetsgrupper) förtydligas i de stadgeenliga dokumenten. Sådana bestämmelser bör syfta till att undvika att observatörer har oönskat inflytande över ENNOH:s beslutsfattande, med tanke på att ENNOH:s främsta roll är att uppfylla EU:s mandat och främja EU:s mål. Detta bör inbegripa en förstärkning av den konfidentiella ramen för observatörer och bestämmelser om hur observatörernas tillgång till information ska hanteras (typer av information som är tillgänglig för observatörer) för att undvika att sådan information som skulle kunna äventyra EU:s intressen röjs.

II.5. **Styrelsens sammansättning**

II. 5.1 *Innehåll*

Enligt artikel 29 i utkastet till stadgar kan upp till 17 styrelseledamöter väljas. Valet till styrelsen består av en trestegsprocess, med förhandstilldelade platser för att belöna medlemsstater som investerar i vätgas. När medlemsmötet väljer styrelsen är det dock skyldigt att överväga en balanserad representation av operatörer av överföringsnät för vätgas. Kriteriet i utkastet till stadgar, som upprepas i utkastet till arbetsordning, ålägger medlemsmötet att lägga stor vikt vid att uppnå en rättvis och rimlig regional balans bland medlemmarna vid valet av ordförande, vice ordförande och styrelseledamöter, samt att säkerställa en rättvis och rimlig representation av operatörer av överföringsnät för vätgas från mindre medlemsstater.

I artikel 16.2 i utkastet till arbetsordning anges dessutom att kandidater till styrelseledamöter, vice ordförande och ordförande ska väljas bland anställda vid de operatörer av överföringsnät för vätgas som är medlemmar eller vid de moderbolag som har rätt att lagligen företräda den operatör av överföringsnät för vätgas som är medlem.

II. 5.2 *Acers yttrande*

För det första noterar Acer att principen om regional balans syftar till att begränsa trestegssystemet genom att föreskriva att fördelningen av förhandstilldelade platser inte får leda till att regioner får fler platser än vad som motiveras av en rättvis och rimlig regional fördelning. Acer tillägger att även om valprocessen i tre steg för att belöna pionjärer tydligt beskrivs i de stadgeenliga dokumenten, är den specifika inverkan av principen om regional balans på val- och omröstningsmekanismen fortfarande oklar.

För att öka transparensen rekommenderar Acer att man utvecklar denna aspekt antingen i de stadgeenliga dokumenten eller åtminstone i ett vägledningsdokument som vid behov är tillgängligt för intressenter. Om man väljer alternativet med ett vägledningsdokument bör det dokumentet och eventuella senare revideringar rapporteras till Acer och kommissionen efter antagandet.

För det andra anser Acer också att det är rimligt att de fyra platser som tilldelas de medlemsstater som är pionjärer är tidsbegränsade och kommer att upphöra i och med införandet av ett alternativt system som sedan kommer att belöna dessa stater genom omfördelning av röster i medlemsmötet (den så kallade Grid Significance Factor som anges i artikel 24.5 och 24.6 i utkastet till stadgar och artikel 13 i utkastet till arbetsordning). Även om Acer medger att investeringskostnadernas storlek och osäkerheten kring vätgasmarknadens framtida utveckling kan vara ett skäl att bevilja en längre varaktighet för den garanterade platsen i proportion till dessa faktorer, är det samtidigt tveksamt om en sådan plats bör garanteras på permanent basis. Acer rekommenderar därför att denna regel uttryckligen ses över i framtiden.

II.5.3 *Kommissionens yttrande*

Kommissionen är medveten om utmaningen att balansera behovet av en rättvis och rimlig regional balans bland medlemmarna vid valet av ordförande, vice ordförande och styrelseledamöter samt att å ena sidan säkerställa en rättvis och rimlig representation av operatörer av överföringssystem för vätgas från mindre medlemsstater, å andra sidan belöna pionjärmedlemsstater mot bakgrund av osäkerheten kring utvecklingen av den framtida vätgasmarknaden. Processen för val av styrelse är en viktig del av ENNOH:s stadgeenliga dokument där detta arbete blir tydligt.

Med beaktande av Acers yttrande rekommenderar kommissionen att de stadgeenliga dokumenten ändras för att

— öka transparensen genom att i de stadgeenliga dokumenten eller i andra allmänt tillgängliga dokument redogöra för den särskilda inverkan som principen om regional balans har på val- och röstningsmekanismen; alla sådana dokument och ändringar av dessa ska lämnas till kommissionen och Acer,

— sörja för en framtida översyn av bestämmelserna för de förhandstilldelade styrelseplatserna i syfte att fasa ut dem när väl Grid Significance Factor har införts.

II.6. **Ändringar av de stadgeenliga dokumenten – artiklarna 47 och 50 i stadgarna**

II. 6.1 *Innehåll*

Enligt artikel 57.8 i förordning (EU) 2024/1789 ska operatörer av överföringsnät för vätgas till kommissionen och Acer överlämna alla utkast till ändring av ENNOH:s stadgar, medlemsförteckning eller arbetsordning, inbegripet regler för samråd med intressenter. Förfarandet för att avge dessa yttranden beskrivs närmare i artikel 57.9–12 i förordning (EU) 2024/1789 och är detsamma som för antagandet av ENNOH:s stadgeenliga dokument.

I artikel 47 i stadgarna som gäller ändring av stadgarna och i artikel 50 i utkastet till stadgar som gäller ändring av arbetsordningen föreskrivs att om ENNOH inte får kommissionens yttrande om de föreslagna ändringarna inom sju månader efter det att de har lämnats in till kommissionen och Acer, antar ENNOH att kommissionen inte har några invändningar och godkänner således ändringarna.

II. 6.2 *Acers yttrande*

Acer noterar att presumtionen om kommissionens positiva yttrande inte är i linje med artikel 57.11 i förordning (EU) 2024/1789. I förordningen föreskrivs tydligt att kommissionens uttryckliga positiva yttrande är en förutsättning för att ändringar ska kunna antas. Acer rekommenderar därför att denna presumtion ersätts med ett krav på att få ett positivt yttrande från kommissionen.

II.6.3 *Kommissionens yttrande*

Kommissionen håller med Acer om att artiklarna 47 och 50 i stadgarna inte är förenliga med artikel 57.11 i förordning (EU) 2024/1789. Kommissionen rekommenderar därför att dessa artiklar i utkastet till stadgar ändras för att klargöra att ändringen av alla stadgeenliga dokument (särskilt stadgarna, medlemsförteckningen och arbetsordningen, inklusive reglerna för samråd med intressenter) måste få kommissionens positiva yttrande innan ändringarna kan antas och dokumenten kan färdigställas.

II.7. **Ändringar i medlemsförteckningen**

II. 7.1 *Innehåll*

Enligt artikel 57.8 i förordning (EU) 2024/1789 är ENNOH:s medlemsförteckning ett av de stadgeenliga dokument som ENNOH ska överlämna till kommissionen och Acer för yttrande vid ändring.

Processen för att ändra medlemsförteckningen beskrivs inte tydligt varken i utkastet till stadgar eller utkastet till arbetsordningen, och de tar inte heller upp kommissionens och Acers roll i denna process. I stadgarna anges endast att medlemsmötet har rätt att fatta beslut eller vidta åtgärder som leder till ändringar i medlemsförteckningen (godkännande av nya medlemmar i artikel 7.1 i stadgarna och artikel 2.2 i arbetsordningen, överföring av medlemskap i artikel 8.1 i stadgarna, uteslutning av medlemmar i artikel 10.1 i stadgarna och artikel 4.1 i arbetsordningen, eller hantering av avgångar i artikel 9 i stadgarna och artikel 3.3 i arbetsordningen).

II. 7.2 *Acers yttrande*

Acer anser att om man utelämnar processen för att ändra medlemsförteckningen från de stadgeenliga dokumenten hamnar dessa processer utanför den stadgeenliga ramen, vilket skapar osäkerhet. Enligt Acers uppfattning är detta särskilt oroande eftersom stadgarna uttryckligen beskriver förfarandet för ändring av stadgarna och arbetsordningen (artiklarna 47 och 50 i utkastet till stadgar), men inte nämner hur medlemsförteckningen bör uppdateras. Acer rekommenderar därför att det i de stadgeenliga dokumenten klargörs att ändringar av medlemsförteckningen, såsom godkännande, övergång, avgång och uteslutning, måste lämnas in till både Acer och kommissionen.

II.7.3 *Kommissionens yttrande*

Kommissionen håller med Acer om att utelämnandet av bestämmelser för ändring av medlemsförteckningen skapar osäkerhet. Kommissionen rekommenderar därför att utkasten till stadgar och arbetsordning ändras för att klargöra att ändringar i medlemsförteckningen ska lämnas till kommissionen och Acer för yttrande och få ett positivt yttrande från kommissionen.

II.8. **Upplösning av ENNOH – artikel 48 i stadgarna**

II. 8.1 *Innehåll*

I artikel 48 i utkastet till stadgar anges att upplösning av ENNOH endast kan ske genom ett förslag från styrelsen och måste godkännas av medlemsmötet, vilket kräver en särskild majoritetsomröstning med ett beslutsförhetskrav på två tredjedelar, och att generalförsamlingen fastställer metoden för upplösning och likvidation.

II. 8.2 *Acers yttrande*

Acer framhåller att inrättandet av ENNOH och sammanslutningens existens föreskrivs i förordning (EU) 2024/1789 för att säkerställa en optimal förvaltning av vätgasnätet i unionen och för att möjliggöra vätgashandel och tillhandahållande av vätgas över gränserna i unionen. För att säkerställa en adekvat tillsyn i enlighet med förordningen rekommenderar Acer att det i de stadgeenliga dokumenten uttryckligen anges att beslut av ENNOH:s medlemsmöte om att upplösa sammanslutningen först måste inhämta Acers och kommissionens yttrande och att ett sådant beslut inte kan verkställas om inte kommissionens yttrande är positivt.

II.8.3 *Kommissionens yttrande*

Kommissionen delar Acers farhågor när det gäller bestämmelserna i artikel 48 i utkastet till stadgar och upplösningen av ENNOH.

Kommissionen rekommenderar därför att stadgarna ändras för att klargöra att upplösningen av ENNOH bör betraktas som en ändring av de stadgeenliga dokument genom vilka ENNOH inrättas och därför måste lämnas till Acer och kommissionen för ett yttrande och måste få ett positivt yttrande från kommissionen.

II.9. **Bilaterala avtal med operatörer av vätgasnät i tredjeländer – artikel 26 i arbetsordningen**

II. 9.1 *Innehåll*

Enligt artikel 26 i utkastet till arbetsordning får ENNOH ingå bilaterala avtal för att samarbeta med operatörer av vätgasnät från tredjeländer som inte uppfyller kraven för observatörsstatus. Dessa bilaterala avtal ingås av styrelsen efter enhälligt godkännande från alla ledamöter, inklusive direkt berörda associerade partner. I denna bestämmelse anges också att dessa avtal är avsedda att möjliggöra informationsutbyte och samordnade åtgärder.

II. 9.2 *Acers yttrande*

Acer noterar att även om bestämmelsen säkerställer att detta samarbete inte kommer att ge tredjelandsoperatörer tillgång till ENNOH:s strukturer eller information som är exklusiv för ENNOH:s medlemmar, är det fortfarande oklart vilken specifik information som avses eller hur den förhåller sig till information som klassificeras som konfidentiell eller icke-offentlig.

Acer tillägger vidare att eftersom associerade partner och observatörer har tillgång till alla ENNOH:s strukturer verkar det som om endast en liten mängd information verkligen skulle vara begränsad till ENNOH:s medlemmar. Enligt Acers uppfattning innebär detta att det mesta av den information som finns tillgänglig inom ENNOH potentiellt skulle kunna delas med tredjelandsoperatörer genom dessa bilaterala avtal, vilket skulle kunna ha en väsentlig inverkan på ENNOH:s verksamhet.

Acer rekommenderar att dessa avtal erkänns som en del av ENNOH:s väsentliga funktioner, regleras i de stadgeenliga dokumenten och förhandsgranskas av Acer och kommissionen, särskilt när det gäller den information som delas med tredjelandsoperatörer.

II.9.3 *Kommissionens yttrande*

Kommissionen delar Acers farhågor och uppmanar ENNOH att ändra utkastet till arbetsordning och inkludera bestämmelser om informationsutbyte med operatörer av vätgasnät i tredjeländer inom ramen för samarbete som grundar sig på bilaterala avtal, inbegripet en tydlig åtskillnad mellan den information som är tillgänglig uteslutande för ENNOH:s medlemmar och information som kan utbytas med operatörer av vätgasnät i tredjeländer.

II.10. **Redaktionskommittéer – artikel 33 i arbetsordningen**

II. 10.1 *Innehåll*

Enligt artikel 72.10 i förordning (EU) 2024/1789 ska ENNOH sammankalla en redaktionskommitté som stöd i utarbetandet av nätföreskrifter. Redaktionskommittén ska bestå av företrädare för Acer, Entso för gas, Entso för el och, om så är lämpligt, EU DSO-enheten, och ett begränsat antal av de viktigaste berörda intressenterna.

I artikel 33.5 i utkastet till arbetsordning anges att varje nätföreskrift ska ha en egen redaktionskommitté. Det anges vidare att sammansättningen av dessa kommittéer kommer att fastställas genom en transparent och objektiv process med hjälp av inkluderande urvalskriterier och att avvisade kandidater ska få en motivering till varför de avvisats. I artikeln föreskrivs dessutom att ENNOH kommer att offentliggöra bestämmelserna om redaktionskommittéernas verksamhet och sammansättning när varje process för utarbetande av nätföreskrifter inleds.

II. 10.2 *Acers yttrande*

Acer har ett antal synpunkter på redaktionskommittéerna.

För det första noterar Acer att artikel 33 i utkastet till arbetsordning inte förklarar hur redaktionskommittéerna ska inrättas eller hur de ska fungera, och att deras roll i ENNOH:s process för utarbetande av nätföreskrifter också är oklar. I artikel 26.6 i arbetsordningen hänvisas till *rådgivning*, vilket innebär att redaktionskommittéerna främst fungerar som rådgivande eller konsultativa organ, medan arbetsgrupperna genomför själva utarbetandet av nätföreskrifterna. Det anges inte heller i hur hög grad eller hur ofta arbetsgrupperna och redaktionskommittéerna ska sammanträda.

Acer rekommenderar därför att man i arbetsordningen klargör när och hur redaktionskommittéerna ska sammankallas, vilken dokumentation de kommer att få tillgång till och hur de förväntas delta i de olika skeden av processen för utarbetandet av nätföreskrifter, fram till dess att nätföreskrifterna lämnas in till Acer. Dessutom bör man i arbetsordningen uttryckligen fastställa förhållandet mellan redaktionskommittéer och arbetsgrupper, vars respektive roller måste vara tydligare formulerade.

För det andra hänvisar Acer till resultatet av sitt offentliga samråd om utkastet till ENNOH:s stadgeenliga dokument ([5]) där det föreslås att ett brett spektrum av marknadsaktörer, bl.a. avlastare, producenter, leverantörer och handelsoperatörer, ska involveras i ENNOH:s utarbetande av nätföreskrifter. Acer håller med intressenterna om att detta är nödvändigt för att främja transparens och innovation.

Acer rekommenderar därför att ENNOH införlivar olika intressentgrupper i redaktionskommittéerna för att på bästa sätt anpassa nätföreskrifterna till de rådande marknadsförhållandena och den tekniska utvecklingen. Acer rekommenderar vidare att ENNOH även inkluderar oberoende klimatexpertorgan, såsom det europeiska vetenskapliga rådgivande organet för klimatförändringar, i redaktionskommittéerna. Deras deltagande skulle ge ENNOH opartisk strategisk rådgivning under processen för utarbetande av regler och säkerställa anpassning till EU:s energi- och klimatmål samt det europeiska samhällets bredare intressen.

II.10.3 *Kommissionens yttrande*

Kommissionen noterar att tydliga bestämmelser om redaktionskommittéernas inrättande och funktion kommer att stödja deras roll i processen för utarbetande av nätföreskrifter.

Kommissionen uppmanar därför ENNOH att ändra arbetsordningen för att införa bestämmelser om

— när och hur redaktionskommittéerna sammankallas,

— vilken dokumentation de ska att ha tillgång till,

— deras deltagande i alla olika skeden av processen för utarbetande av nätföreskrifter,

— redaktionskommittéernas och arbetsgruppernas roller och förhållandet mellan dem.

Vidare håller kommissionen med Acer om att ett brett deltagande av vätgasintressenter, inbegripet oberoende klimatexpertorgan och företrädare för det civila samhället, skulle främja transparens och innovation samt bidra till ENNOH:s klimatrelaterade mål enligt artikel 57.6 i förordning (EU) 2024/1789. Det skulle också återspegla den rättsliga skyldigheten att se till att viktiga berörda intressenter deltar i redaktionskommittéerna.

Kommissionen rekommenderar därför att artikel 33 i arbetsordningen ändras för att återspegla detta förslag.

II.11. **Deltagande av och samråd med intressenter**

II. 11.1 *Innehåll*

Enligt artikel 63 i förordning (EU) 2024/1789 ska ENNOH genomföra omfattande offentliga samråd vid utarbetandet av resultat. I enlighet med reglerna för samråd med intressenter ska processen ske i ett tidigt skede och på ett öppet och transparent sätt samt omfatta alla berörda marknadsaktörer, i synnerhet de organisationer som företräder intressenter.

([5]) Den 23 september 2024 inledde Acer ett offentligt samråd om ENNOH:s utkast till stadgeenliga dokument och uppmanade alla intressenter att inkomma med sina synpunkter senast den 21 oktober 2024. Acer inhämtade synpunkter specifikt från organisationer som företräder alla intressenter, särskilt systemanvändarna, inbegripet kunderna. Acer mottog 13 svar som beaktades vid utarbetandet av sitt yttrande. Dessa svar har offentliggjorts på Acers webbplats för samråd och sammanfattas i den utvärderingsrapport som bifogas Acers yttrande.

Under samrådsprocessen ska intressenternas synpunkter inkluderas före det slutliga antagandet av förslaget, och syftet ska vara att identifiera synpunkter och förslag från alla berörda intressenter i beslutsprocessen. Även tillsynsmyndigheter och andra nationella myndigheter, producenter, nätanvändare inbegripet kunder, tekniska organ och intressentplattformar bör delta i samrådet.

II. 11.2 *Acers yttrande*

Acer noterar att utkastet till reglerna för samråd med intressenter i stort sett återspeglar principerna i artikel 63 i förordning (EU) 2024/1789. Som också noterades av intressenter i Acers samråd saknar dock utkastet till reglerna för samråd med intressenter tillräcklig detaljnivå och precision, vilket kan äventyra transparensen och skapa förvirring.

Acer rekommenderar därför att ENNOH vidareutvecklar förfarandena för deltagande av och samråd med intressenter och tydliggör dem vid behov.

När det gäller den kortaste samrådsperioden anser Acer att den tvåmånadersperiod som anges i artikel 9.14 i utkastet till reglerna för samråd med intressenter skapar en ändamålsenlig balans mellan ett snabbt tillhandahållande av ENNOH:s resultat och ett meningsfullt engagemang från intressenterna. Acer anser dock att samråd som är kortare än en månad endast bör ske undantagsvis. I sådana fall bör intressenter underrättas i god tid, och skälen för den kortare samrådsperioden bör tydligt meddelas alla intressenter och Acer. Acer rekommenderar uttryckligen att denna bestämmelse inkluderas i artikel 9.14 i reglerna för samråd med intressenter.

Acer noterar också en avvikelse mellan den allmänna kortaste samrådsperioden på två månader i artikel 9.14 i reglerna för samråd med intressenter och den period på en månad som anges i artikel 32.3 i reglerna för samråd med intressenter avseende utkastet till årligt arbetsprogram. Med tanke på betydelsen av det årliga arbetsprogrammet för att ge intressenterna insyn i ENNOH:s planerade resultat och processer rekommenderar Acer att samrådsperioden avseende det årliga arbetsprogrammet förlängs till minst två månader. Acer rekommenderar också att man i artikel 32.3 i arbetsordningen klargör att samrådet om det årliga arbetsprogrammet bör äga rum innan Acers yttrande lämnas in, vilket gör det möjligt för ENNOH att införliva synpunkter från intressenter i den version som lämnas till Acer.

II.11.3 *Kommissionens yttrande*

Ur kommissionens synvinkel måste de offentliga samråden utformas och pågå under en sådan tid att alla berörda intressenter har en rimlig chans att lämna sina synpunkter. I detta sammanhang förefaller en samrådsperiod på två månader vara tillräcklig. Kommissionen rekommenderar att man, åtminstone med hjälp av exempel, i reglerna för samråd med intressenter anger i vilka situationer ENNOH kommer att samråda med allmänheten under kortare perioder än två månader. Kommissionen uppmanar dessutom ENNOH att överväga att använda förhandssamråd om den formella samrådsperioden är kortare än två månader.

Dessutom håller kommissionen med Acer om att samråd som är kortare än en månad endast bör genomföras undantagsvis. Kommissionen uppmanar ENNOH att ändra artikel 9.14 i reglerna för samråd med intressenter för att införa skyldigheter för ENNOH att ge intressenter nödvändig förhandsinformation och meddela dem skälen till den kortare samrådsperioden i sådana fall.

Kommissionen rekommenderar också att bestämmelsen i artikel 33 i utkastet till arbetsordning om utveckling av nätföreskrifter anpassas till de relevanta bestämmelserna i reglerna för samråd med intressenter. I synnerhet bör artikel 33.2 i utkastet till arbetsordning om projektplanen för utveckling av nätföreskrifter innehålla en hänvisning till reglerna för samråd med intressenter.

Vidare delar kommissionen Acers och intressenternas oro över bristen på tillräcklig detaljrikedom och precision i utkastet till regler för samråd med intressenter och uppmanar ENNOH att ytterligare utveckla sina processer för engagemang och samråd med intressenter för att skapa klarhet och säkerställa transparens.

II.12. **Mångfald och jämn könsfördelning**

II. 12.1 *Innehåll*

Utkasten till stadgeenliga dokument innehåller endast kriterier för val av styrelseledamöter, närmare bestämt att säkerställa en balanserad geografisk och ekonomisk representation bland ENNOH:s ledamöter (artikel 29.2 i stadgarna och artikel 17.1 i arbetsordningen). Inga särskilda urvalskriterier ingår för utnämning av andra ledande befattningar i ENNOH, såsom direktörer, avdelningschefer eller gruppledare.

II. 12.2 *Acers yttrande*

Acer skulle välkomna att kriterier för mångfald och jämn könsfördelning inkluderas både i valet av ENNOH:s styrelseledamöter och, där så är möjligt, i tillsättningen av ledande befattningar. Detta skulle överensstämma med de regleringsmål som fastställs i både europeisk ([6]) och belgisk lagstiftning ([7]), enligt vilka ENNOH skulle inrättas.

II.12.3 *Kommissionens yttrande*

Jämlikhet är ett av unionens grundläggande värden, som fastställs i artikel 2 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget), och främjande av jämställdhet mellan kvinnor och män är en av unionens skyldigheter (artikel 3.3 i EU-fördraget). Kommissionen har fastställt ett mål om jämn könsfördelning på alla förvaltningsnivåer till slutet av mandatet för 2019–2024 och kommer att fortsätta att upprätthålla dessa värden framåt.

Kommissionen uppmanar därför ENNOH att inkludera jämn könsfördelning som ett kriterium för val av styrelseledamöter och för utnämning av högre befattningar.

Utfärdat i Bryssel den 4 april 2025.

På kommissionens vägnar
Dan JØRGENSEN
Ledamot av kommissionen

([6]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2381 av den 23 november 2022 om en jämnare könsfördelning bland styrelseledamöter i börsnoterade företag och därmed sammanhängande åtgärder (EUT L 315, 7.12.2022, s. 44, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2381/oj).

([7]) Artikel 2 i belgisk federal lag av den 28 juli 2011, Moniteur Belge, 14 september 2011.